

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK -

Stuurgroep Stikstof

Rijkswaterstaat
Grote Projecten en
Onderhoud

Griffioenlaan 2
3526 LA Utrecht
Postbus 2232
3500 GE Utrecht
T 088-797 2111
www.rijkswaterstaat.nl

Opsteller:

Datum
30 januari 2020

Bijlage(n)

memo

Stikstofberekeningen Ring Utrecht

Beste stuurgroep,

In dit memo wordt inzicht gegeven in de beschikbare stikstofberekeningen van project Ring Utrecht.

Uit opvolgende ecologische beschouwingen komt naar voren dat op meerdere habitattypen op de Veluwe significante effecten niet zijn uit te sluiten, waaronder op een prioritair habitat. Daarom is het gebruik van depositieruimte uit de stikstofbank van groot belang voor het project.

Onderstaande tabel geeft de maximale depositietoename weer op de relevante habitattypen, berekend met Aerius19 en met als basis NRM2015 en NRM2019. Voorts is een indicatie van de compensatieopgave opgesteld, die is afgeleid uit een eerdere passende beoordeling van Ring Utrecht en de recente passende beoordeling van Knooppunt Hoevelaken. Knooppunt Hoevelaken heeft op de Veluwe langs de A1 effect op dezelfde habitattypen als Ring Utrecht (NB. de passende beoordeling van Hoevelaken is nog niet getoetst).

Met opmerkingen [ ]: De stikstofbank zal niet rijk gevuld zijn. Worst case hanteren maakt inzet van de stikstofbank daardoor kwetsbaar (meer claimen dan er feitelijk is of nog grotere concurrentie met woningbouw).

habitat nummer	habitattype	NRM2015 projecteff. 2030 Aerius19 Mol	NRM2019 projecteff. 2030 Aerius 19 Mol	NRM2015 indicatie comp. opgave M ²	NRM2019 indicatie comp. opgave M ²
H2310	Stuifzandheiden	7,56	3,95	2100	1.100
H2330	Zandverstuivingen	9,90	5,06	4200	2.100
H4030	Droge heiden	2,63	1,44	3450	2.000
H5130	Jeneverbesstruwelen	0,88	0,47	(60 -120)	(32 - 60)
H6230vka	Heischrale graslanden	0,48	0,27	(9 - 35)	(5 - 20)
H9120	Beuken-eikenbossen	1,02	0,39	1000	400
H9190	Oude eikenbossen	15,97	7,75	5300	2.600

Toelichting bij H6230vka: *prioritair habitat Heischrale Graslanden*. Bij dit type is er al bij een minimale toename sprake van significante effecten op de instandhoudingsdoelen. Dit komt o.a. omdat de Kritische Depositie Waarde wordt overschreden en de huidige staat van het habitattype in omvang, kwaliteit en ontwikkeling niet positief is. Om die reden zorgt een beperkte bijdrage van bijvoorbeeld 0,05 mol al voor een niet uit te sluiten significant effect.

Met opmerkingen [ ]: Huidig inzicht bij LNV is dat iedere toename, hoe klein ook, in gebied waar KDW zijn overschreden, significant is. Dus ook 0,01.

Verwijderd: 3

De belangrijkste bevinding is de persisterende toename op het prioritaire habitat, zowel met NRM2015, als met NRM2019. Hiervoor is depositieruimte nodig uit de stikstofbank nodig, waardoor de depositietoename van de Ring Utrecht teniet wordt gedaan door de depositieafname van de generieke snelheidsverlaging die wordt opgenomen in de stikstofbank. De andere habitattypen zijn minder risicovol voor de ADC. Uitgangspunt voorsnog is dat ook de ruimte voor de niet prioritaire habitattypen beschikbaar komt uit de stikstofbank, zodat er geen aanvullende compensatie nodig is. Mocht dit niet het geval zijn dan zijn nadere afspraken met Staatsbosbeheer nodig voor de compensatie op de Veluwe. Hierin trekken de projecten Ring Utrecht en knooppunt Hoevelaken samen op. Op 5 februari is vervolgoverleg met Staatsbosbeheer.

Om het effect van de generieke snelheidsverlaging te kunnen vergelijken, is het effect van 100 km/u overdag binnen de NRM's 2015 en 2019 nader berekend. Dit heeft geleid tot de versies NRM2015+ en NRM2019+, waarbij tevens de referentiesituatie is gemodelleerd om het projecteffect te kunnen bepalen. Dit effect is onder weergegeven. Het projecteffect is de belangrijkste indicator of op de betrokken habitats langs de A1 de depositie relevant zal wijzigen.

Wegvak	Ref/Pr NRM2015	Ref/Pr NRM2015+	Ref/Pr NRM2019	Ref/Pr NRM2019+
A1 A'doorn-Z. - Hoenderloo	1.484	1.477	801	1.019
A1 Hoenderloo - Kootwijk	1.689	1.621	704	997
A1 Kootwijk - Stroe	1.750	1.621	800	1.043

Tabel: Projecteffect in mv/etm

Uit bovenstaande valt af te leiden dat het projecteffect met NRM2015+ op de noordbaan van de A1, vanuit welk wegvak het stikstofprobleem ontstaat, nauwelijks wijziging ondergaat ten opzichte van NRM 2015. De facto is het effect iets lager (NRM2015 is dus wordt case). Met NRM2019 is het omgekeerde aan de hand. Hier is het projecteffect tot 300 mv/etm groter met NRM2019+. Dit kan in termen van toenames van stikstof als volgt worden weergegeven.

	NRM2015	NRM2019	NRM2019+	NRM2020
Toename stikstof op Veluwe	worst case	ca. 50% van NRM2015	ca. 60% van NRM2015 (afgeleid)	In lijn van NRM2019+ (verwachting)

Conform nota aan de Minister is NRM2015 de basis van het TB2020. Indien het TB wordt geactualiseerd kan worden overwogen om in dat geval opvolger NRM2020, waarin 100 km/u overdag is verwerkt, als maatstaf te nemen voor de stikstofberekeningen.

Omdat de doorrekeningen met Aeriuss19 binnen de Ring Utrecht hoger

Met opmerkingen [ ]: Wat wordt de dwingende reden? Is de huidige inschatting dat aantasting van deze habitattypen opweegt tegen dwingende reden? (hoe groter aantasting, hoe zwaarder motivatieplicht A en D).

Met opmerkingen [ ]: Nader duiden van het risico. Te weten; vertraging vanwege adviesroute Commissie. Ter check; Ring Utrecht heeft geen dwingende reden van groot openbaar belang in kader openbare veiligheid/ volksgezondheid?

Met opmerkingen [ ]: Is dit uitgangspunt geverifieerd bij WV? In de tabel zie ik (bij NRM2015) projecteffect van 15 mol.

Met opmerkingen [ ]: Zie eerste opmerking voorsnog geen zicht op concurrentie met woningbouw in combinatie met Motie Moorlag (Woningbouw voorrang) en Motie XX (uitvoeren Ring Utrecht).

Dit is nieuw voor mij; is inschatting project dat gehele ADC opgave verdwijnen met beroep op depositiebank? Let op Thans nog niet duidelijk hoeveel ruimte beschikbaar komt in stikstofbank. Maximaal 70% wordt beschikbaar gesteld aan Woningbouw en Mirt.

Met opmerkingen [ ]: Ik begreep van PVP juist dat het niet mogelijk is om het projecteffect te berekenen met NRM2019+, maar dat je alleen de referentie bij toekomst met lagere snelheden inzichtelijk kunt maken.

Met opmerkingen [ ]: Risico is dus dat we met NRM2015 alleen afnames zien, en dus het onderzoeksgebied gelijk blijft, maar als we NRM2019 zouden gebruiken, er wel toenames kunnen ontstaan, die mogelijk effect hebben op locatie en omvang van het onderzoeksgebied? Ergo, hebben we met NRM2015 alle gebieden in beeld die we, als NRM2019 gebruikt zou zijn, ook zouden bekijken?

Met opmerkingen [ ]: ?

Met opmerkingen [ ]: Let op dat de onderzoeksgebieden en de projecteffecten niet toenemen bij gebruik NRM2020.

Verwijderd: 3

uitvallen dan met eerdere versies, zijn er op twee andere N2000-gebieden ook kleine toenames. De verwachting is dat deze niet significant zijn,

maar dit moet nog uit de passende beoordeling blijken. Al met al is het voor de Ring Utrecht van groot belang een beroep te kunnen doen op de registratiebank om depositieruimte te reserveren. Dit geldt in het bijzonder voor de toename op het prioritare habitat. In het nog te organiseren bestuurlijk overleg met provincies over de reservering van de beschikbare depositieruimte dient de meerwaarde van de reservering voor Ring Utrecht te worden benadrukt. Mogelijk dat de stuurgroep stikstof een rol kan spelen in het organiseren van het bestuurlijk overleg.

Aandachtspunten zijn nog het verder mitigeren in de avond en nacht en de mogelijkheden tot externe saldering.

Als er vragen zijn hoor ik het graag,

Vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Rijkswaterstaat
Grote Projecten en
Onderhoud

Datum
30-jan

Met opmerkingen [redacted]: Nogmaal, lijn LNV is dat iedere toename in gebied waar KDW wordt overschreden, significant is.

Met opmerkingen [redacted]: Wellicht wat beweging komende weken bij LNV, te weten als stikstof niet doorslaggevend knelpunt + kwaliteit goed. Of op andere wijze onderbouwen dat geen significante effecten zijn? Cumulatie anders beschouwen?

Met opmerkingen [redacted]: Volgens mij zit DGMO eveneens goed in materie; was aanwezig bij recente overleg met provincie Utrecht en project over mogelijkheden stikstofbank. Mijn voorkeur om met haar eea op te nemen.

Met opmerkingen [redacted]: Als dit memo naar de stuurgroep gaat, moet er wel een duidelijke vraag of besispunt inzitten. Het is m.i. namelijk te gedetailleerd om ter info te sturen.

Met opmerkingen [redacted]: Lijkt me wenselijk dit te onderzoeken voordat beroep wordt gedaan op stikstofbank.

Verwijderd: 3